

DISTINS OȘTEAN ȘI ROMÂN DE EXCEPȚIE

General de brigadă Mircea Vasilescu

În decembrie 1989, îndeplineam funcția de loțiitor pentru servicii al comandantului marii unități dislocate în garnizoana Brăila, dar primul contact cu generalul Gușă Ștefan l-am avut în primăvara anului 1990, când am fost numit șef de Stat Major la serviciile Armatei a 2-a, dislocată în garnizoana Buzău.

A impus de la prima întrevedere.

Dădea senzația unei durtăți deosebite. Privirea pătrunzătoare printre sprâncenele stufoase, ochii adânci, aceste ferestre ale sufletului în care, privind, realizai că cineva deosebit este înăuntru; ascultându-l, pierdeai șirul gândurilor, trăiai permanent complexul de inferioritate, erai obsedat că nu te puteai ridica la înălțimea interlocutorului, că ai în față un „monument de cunoaștere”, erai animat de o agitație permanentă, preocupat „oare ce întrebare urmează?”.

Prin întreaga sa conduită, prin maniera de abordare a problemelor, îți inocula dorința de a te perfecționa permanent. Aveai senzația că e mai ușor să intri în pământ decât să roșești în fața lui.

După prima întrevedere am încercat sentimentul că nu voi reuși să pot intra pe aceeași lungime de undă, că nu voi reuși să fiu degajat în fața unui asemenea OM.

Prin prestația intelectuală, prin ținuta morală deosebită manifestată, nu aveai absolut nici o șansă să induci în eroare, permanent având o singură opțiune – soluția corectă.

Nu accepta sub nici o formă mediocritatea și submediocritatea, nu accepta compromisul.

Era o inteligență nativă care impresiona prin modestie și simplitate.

La acea dată, eu eram, practic, „vioara a doua” în logistica acestei Armate. Întâmplarea a făcut că, de multe ori, am fost obligat, prin natura funcției, să „ies în față” cu nenumărate aspecte, susținute cu argumente pertinente.

Dintre acestea, îmi amintesc o scenă, un moment de „normalitate” în exercitarea actului de comandă al comandantului Armatei.

A fost momentul în care un șef al unei structuri de control din subordinea ministrului, mă reclama la generalul Gușă pentru „îndrăzneala” de a contesta o multitudine de decizii de imputație, pe care le-am catalogat eronate, făcute de o secție din subordinea sa.

Era clar. Conjunctura era cu totul în defavoarea mea. Atmosfera îmi era potrivnică.

În impunătorul birou, la masa de prezidiu unde generalul Gușă impunea prin prezență și prestanță, de o parte a mesei erau așezați toți loțiitorii comandantului Armatei, iar, pe cealaltă parte, generalul Gușă și șeful acestei structuri care își terminase acuzele fulminante aduse la adresa mea, cel care inițiasese măsura contestării deciziilor de imputație luate de această structură.

Era clar. Poziția mea era deosebit de delicată. Era în joc însăși cariera de ofițer.

Modul „diplomatic” în care acesta prezentase situația, acuzele aduse, creaseră o atmosferă neplăcută.

Eram chemat să dau socoteală, să dau explicații. Se așteptau scuze, precum și măsuri drastice împotriva mea din partea comandantului Armatei a 2-a, generalul Gușă, împotriva

celui care îndrăznise să conteste hotărârile celui mai înalt for de control din Ministerul Apărării Naționale.

Moment cu o încărcătură deosebită, de o importanță cu totul aparte pentru viața și activitatea mea viitoare.

Fără nici un menajament, generalul Gușă mi-a prezentat acuzele, bătând efectiv cu pumnul în masă, atenționându-mă să mă pregătesc a plăti cu calitatea de ofițer dacă cele relatate erau reale.

Am mizat pe conduita ireproșabilă a comandantului, pe corectitudinea caracterului său.

Nu aveam ce pierde și, după ce cu politețe și răbdare am suportat acuzele, am cerut permisiunea să raportez poziția mea, argumentele cu care îmi susțineam cauza.

Deși nu era un specialist în administrația militară, generalul Gușă m-a ascultat cu deosebită atenție, oprind din fașă, cu vehemență, orice încercare a celui ce mă reclama, de a mă întrerupe, cerându-i răspicat să mă asculte, așa cum și dânsul, la rândul său, îl ascultase.

Era clar. Situația era absolut justificată și normală. În final, generalul Gușă mi-a replicat sacadat: „Băiatule, eu nu voi permite nici o măgărie, nimeni nu va fi pedepsit și nu va plăti nevinovat. Voi cere personal ministrului Apărării Naționale verificare neutră, iar dacă cele afirmate de tine se vor confirma, îți promit, băiatule, că nu-ți voi lăsa nepedepsiți pe adevărații vinovați.”

Spre marea surprindere a celui ce miza probabil să mă vadă „sfâșiat”, chiar în acel moment generalul Gușă a făcut diligențele necesare și a impus efectuarea verificărilor.

După circa două luni, au fost demontate punctual toate erorile, confirmându-se veridicitatea afirmațiilor mele.

Este unul din aspectele de conduită prin care generalul Gușă a demonstrat că nu are frică de nimeni și nimic, iar „în fața lui Dumnezeu, toți suntem egali” – așa cum afirma adeseori.

A fost un moment de referință al relațiilor interumane stabilite între noi, m-a cunoscut mai bine, ulterior, încrederea acordată fiind mai mare.

Cum ar fi reacționat oare alt comandant care în momentul în care un subordonat al său, în fața unui șef al unui corp de control al ministrului, pe un ton răspicat, ironic uneori, cuteza să susțină adevărul, altul decât cel prezentat de domnul general ce mă reclama și care, mai mult, nega cu vehemență imputații ce le cataloga drept neprofesioniste și pătimașe în o multitudine de cazuri, susținând cu fermitate un punct de vedere legal, dar care era contestat de însuși șeful acestei structuri?!?

Era clar. Tot ce se vorbea și spunea despre generalul Gușă era o realitate de necontestat. Acest om nu putea fi clintit de nimeni și nimic, nici chiar de o „furtună”, atunci când dreptatea, cinstea, adevărul, erau știrbite. Privirea lui pătrunzătoare simțea că-ți oprește respirația. Dar, prin stereotipismul deciziilor, de o ireproșabilă manieră, reușea să transforme această duritate a privirii și exprimării într-o încredere oarbă, de care fiecare din noi, cei care intram în biroul său, aveam certitudinea că vom fi beneficiari.

A fost un moment de răscruce fiind în joc însăși cariera mea.

Ironia sorții a făcut ca, începând cu 01.01.2000, să conduc tocmai structura cu care mă „băteam” atunci.

Nu pot nega faptul că în toată perioada în care am lucrat cu acest distins general al Armatei Române, cu acest om de excepție, prin verticalitatea deosebită, chiar impulsivitatea manifestată uneori în impunerea dreptății, l-am avut ca model de conduită, considerându-l un adevărat idol.

Ca orice om, chiar dacă am afirmat că a fost un monument de dreptate și corectitudine, trebuie să recunosc că, în viziunea mea, avea un mare defect: uneori era foarte ușor influențabil, era păcălit de unii subordonați „binevoitori” pe care și-i apropia, dar nu le depista tarele de caracter, aspect care, din nefericire, l-a costat. Și pe patul de spital mi se confesa, regretând enorm că a avut încredere în persoane care, abia acum, își arătau adevăratul caracter.

Era un om vesel, volubil, deschis, prietenos, care știa un singur fapt – relația profesională se desfășura în limitele prevăzute de legile și regulamentele militare. Dincolo de acest aspect, simplitatea și modestia te făceau să îl percepi ca pe un prieten.

De o sensibilitate sufletească deosebită, în diferite situații se pronunța corect asupra unor aspecte analizate cu justețe, dar nu era împăcat sufletește. Avea tăria de caracter de a găsi soluții, pentru a-și ajuta semenii.

Găsea timp să-i asculte pe toți. Era un om atât de popular încât, în puținele clipe libere pe care le avea, era asaltat de mulți foști colegi din Buzău și din cercul restrâns de prieteni, încercând o degajare de la povara imensă ce îl apăsa prin natura funcției îndeplinite.

Am lucrat nemijlocit cu generalul Gușă în perioada ultimă a vieții lui, perioadă în care boala îl marca vizibil și totuși nu cred că voi mai întâlni un om cu o putere incomensurabilă de ignorare a efectului nefast al necruțătoarei maladii. Se potrivesc nemaipomenit versurile lui Rudyard Kipling:

„Și dacă trupul tău, bătrân și obosit,
Va mai putea să-ți mai servească încă
Doar prin puterea voinței tale, și-astfel
Să steie peste vremuri așa cum stă o stâncă.”
.....

A fost un om de excepție.

Revin la un alt aspect de amănunt, care mi-a rămas întipărit în memorie.

După una din perioadele de internare, când decalcifierea oaselor devenise foarte pronunțată, purta permanent un corset metalic, dar nu accepta să lipsească de la nici una din misiuni.

Participa la aplicații, îi vedeai pe chip încrâncenarea durerii pe care o masca permanent, găsind chiar cuvinte de glumă.

În acest context, redau chiar o scenă hazlie, când comandantul Armatei trebuia să verifice în zona Moldovei activitățile de pregătire a unei unități.

Ne-am îmbarcat într-un elicopter al escadrilei de la Tecuci, condus de pilotul - un bun amic -, cu care zbura întotdeauna generalul Gușă.

Vizibil marcat de boală, a refuzat să cedeze insistențelor noastre de a renunța la misiune.

Deși relația de prietenie cu pilotul era cunoscută, nici unul dintre noi nu am realizat „gluma” făcută de acesta, cel care a „explodat” fiind generalul Gușă.

La decolare, comandantul elicopterului ne-a rugat politicos să ne legăm centurile și să ne punem căștile în care se auzea convorbirea echipajului, precum și între elicopter și navigatorii de la sol.

La un moment dat, elicopterul a început să aibă o serie de mișcări haotice, înfricoșătoare pentru necunoscători ai zborului.

Din dialogul purtat de echipaj rezulta că nu se putea deduce exact cauza. O voce s-a auzit în cască, spunând: „Cred că ne lasă motorul!”, alta: „Nu, cred că nu este bun combustibilul!”, alta: „Cred că pompa de alimentare s-a defectat și ăia suntem!” etc. Deodată, s-a auzit răspicat intervenția comandantului elicopterului: „Nu e nimic din ce spuneți voi. Este pala elicei fisurate. V-am spus să o verificați la plecare. O să picăm, neisprăviților!”

Deodată s-a auzit o altă voce: „Nu este adevărat. Personal am legat-o cu sârmă la plecare!”

Noi eram înlemniți, așteptând ca inevitabilul să se producă.

În cască, deodată s-a interceptat clar un râs înfundat al unuia dintre piloți, care nu s-a mai putut abține.

Atunci a răbufnit generalul Gușă: „Băi, terminați! Ați înnebunit?! Fac infarct. Mi-ați făcut-o! GATA!”

Era un om deosebit de credincios. De fiecare dată, în misiuni sau aplicații, găsea timp să treacă pragul unei biserici sau mănăstiri, să aprindă o lumânare, să facă o faptă bună, să-și încurajeze semenii.

După declanșarea bolii, făcea internări periodice. De fiecare dată întors în mijlocul colectivului, cu eforturi extraordinare, contracara situația cu o putere de muncă ieșită din comun.

M-am atașat imens de acest caracter, de acest om aparte.

Momentul final al internării în Spitalul Militar Central, înainte de trecerea Styxului, a însemnat o lovitură pe care, deși o conștientizam, nu o puteam accepta.

Ori de câte ori aveam ocazia, mergeam la spital încercând să îl îmbărbătez și să îi distrag atenția.

Păstrez încă vie pe retina memoriei o imagine zguduitoare, referitoare la reflecțiile pe care un om imobilizat, conștient de situația sa, le făcea, încerc sentimentul de mare satisfacție sufletească față de sinceritatea și deschiderea manifestată în ceea ce mă privește.

În asemenea momente, cu lacrimi în ochi, îmi spunea că acolo, ținut la pat, și-a trecut în revistă trecerea prin timp, a reflectat la ceea ce a făcut bun și rău în viață.

Acum are o imagine clară, unde și cu cine a greșit. Și dacă Dumnezeu i-ar mai da câteva luni pe picioare, nu ar avea odihnă până nu ar îndrepta totul.

Era extraordinar de amărât și dezamăgit de cei cărora le acordase întreaga sa încredere, iar în final îl dezamăgiseră, în fapt mulți înșelându-i amarnic așteptările.

Pe plan profesional, impunea de departe prin prestația ieșită din comun.

Avea o uriașă calitate: răbdarea de a-și asculta semenii, indiferent de împrejurări, și de a lua decizia cea mai înțeleaptă.

În ceea ce îl privește, niciodată nu poți afirma că, atunci când intrai în biroul său, intrai cu ideea ta, iar la ieșire ieșea cu ideea șefului. Decizia era întotdeauna cea corectă, indiferent cui aparținea.

Profesionistul desăvârșit, identificat până la sacrificiu cu meseria armelor, nu și-a uitat nici o clipă familia.

În puținele clipe de răgaz, gândul îi era permanent la familia lui, la cele două flori, fetele lui dragi, pe cea mai mică, Veronica, alintând-o, cu delicatețe, „băiatul tatei”. Expresia conține toată afecțiunea părintească, speranța de viață și alinarea în clipe de restriște.

Deși foarte aglomerat pe plan profesional, era deosebit de receptiv și la satisfacerea acelor valențe sufletești specifice omului și camaradului de excepție.

La reuniunile organizate, era sufletul și animatorul unei atmosfere destinate.

Era o fire poznașă chiar, care, în unele momente, impunea destindere, trăirea condensată a fiecărei clipe.

Pot afirma fără teama de a greși că l-am cunoscut în toate aceste ipostaze, în perioada de după decembrie 1989, când i-am fost subordonat direct, și că imaginea comandantului, camaradului, prietenului de suflet, va rămâne veșnic întipărită pe retina memoriei, un om cu calități de excepție, greu de imaginat că vor putea fi egale de cineva.

Prin atașament ce nu poate fi redat în cuvinte, pot afirma că am fost un privilegiat al sorții trăind în apropierea lui, am fost și voi rămâne permanent legat sufletește de OMUL de excepție, din clipa în care l-am cunoscut și până l-am condus pe ultimul drum, în curtea bisericii din comuna natală Spătaru, la care mă opresc ori de câte ori trec pe lângă monument, unde salut cu pietate memoria celui care a fost generalul Gușă Ștefan.

Modestie, principialitate, tărie de caracter, cunoștințe vaste, experiență profesională deosebită, angajament total, identificare cu profesia, sensibilitate sufletească, apropiere față de semeni, autocontrol permanent, patriot de excepție, respect față de tradiții, față de înaintași, dragoste și respect față de părinți și locurile natale, dăruire totală, mergând până la sacrificiu, față de interesele naționale, iată câteva din trăsăturile de caracter cardinale ale acestui distins oștean și român de excepție.